

Frank Bold

Advokáti

Ekonomické a právní aspekty v komunitní energetice

Představení vzoru stanov pro energetické spolky a družstva, právní a ekonomický rámec energetických společenství v rámci ČR a EU

Právní rámec

Základ právní úpravy

Právní úprava komunitních výroben elektřiny v České republice vyjde především z požadavků:

- evropské směrnice o [pravidlech pro vnitřní trh s elektřinou](#)
  - upravuje tzv. “občanská energetická společenství”
- směrnice [o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů](#)
  - upravuje tzv. “společenství pro obnovitelné zdroje”
- v současnosti se už lidé mohou sdružit do spolků, nebo třeba družstev, a společně investovat do výroben elektřiny a bateriových úložišť, sdílet elektřinu a prodávat přebytky
- současná právní úprava ale není v souladu s evropskými směrnicemi, protože jim **nezaručuje působení na trhu s elektřinou na rovném základě** s ostatními

	Občanské energetické společenství	Společenství pro OZE
Kdo může být členem	Kdokoliv (tj. FO, malé, střední a velké podniky, místní orgány včetně obcí)	FO, malé a střední podniky, místní orgány (vč. obcí)
Účinná kontrola	účinně kontrolován fyzickými osobami, místními orgány, včetně obcí, nebo malými podniky	účinně kontrolován podílníky nebo členy, kteří se nacházejí v blízkosti projektů energie z obnovitelných zdrojů vlastněných a vybudovaných tímto právním subjektem
Podmínky členství	Členství musí být dobrovolné a otevřené všem	
Dostupnost členství	Nevyžaduje se dostupnost pro všechny spotřebitele	Musí být dostupné pro všechny spotřebitele včetně nízkopříjmových a zranitelných domácností
Účast zahraničních subjektů	Členský stát může (a nemusí) umožnit účast zahraničních subjektů	

Věcný záměr energetického zákona

záměr navrhuje zakotvit jednotnou a obecnou definici, která by byla společná pro občanská energetická společenství i společenství pro obnovitelné zdroje

Energetické společenství může zvolit jakoukoli právní formu právnické osoby, pokud bude splňovat tyto podmínky:

- primárním účelem takové právnické osoby **nesmí být tvorba zisku**, ale **uspokojování enviromentálních, hospodářských nebo sociálních potřeb svých členů**

- **otevřenost členství** v dané právnické osobě

- **dobrovolnost členství** v dané právnické osobě

- jako nejvhodnější právní forma pro energetické společenství se tak jeví spolek nebo družstvo

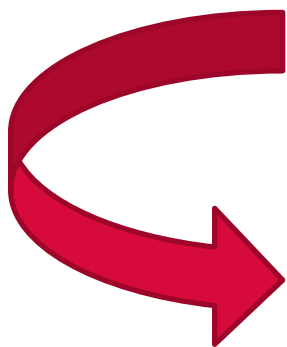
- naopak nepůjde využít SVJ (chybí dobrovolnost) ani nadaci/nadační fond (chybí princip členství)

Vybraná ustanovení vzorových stanov

(společenství ve formě spolku)

Čl. Základní ustanovení

- Spolek představuje společenství pro obnovitelné zdroje ve smyslu čl. 22 směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/2001 ze dne 11. prosince 2018, o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů (dále jen „směrnice RED II“).
- Spolek je oprávněn založit k naplňování hlavní nebo vedlejší činnosti spolku pobočný spolek, obchodní společnost nebo družstvo. O založení pobočného spolku, obchodní společnosti nebo družstva rozhoduje Valná hromada.

Je vhodné přímo upravit vztahy mezi hlavním spolkem a dalšími subjekty spolkem založenými.

Čl.

Účel a poslání spolku

- Hlavním posláním spolku je společensky užitečná činnost, konkrétně přispívat ke zlepšování kvality života a životního prostředí a vyváženému rozvoji lokality [název města/lokality], při respektování zásad komunitně vedeného místního rozvoje – metody LEADER, partnerství a spolupráce, a to zejména poskytováním energetických služeb svým členům a vyšší míry účasti svých členů na energetickém trhu.
- Dalším posláním spolku je vytvářet všestrannou péči pro uspokojování potřeb svých členů, zejména v oblasti energetiky a s využitím energetického trhu, hájit a prosazovat jejich zájmy, reprezentovat a zastupovat své členy na mezinárodní, národní i regionální úrovni a dále přinášet enviromentální, hospodářské a sociální přínosy svým členům a předmětné lokalitě.

Čl.

Účel a poslání spolku

- Posláním spolku je dále vytvářet alternativní možnosti investování ve vztahu k převládajícím trendům při využití obnovitelných zdrojů energie, zejména zpřístupnit široké veřejnosti možnost podílet se na realizaci opatření vedoucích k využití obnovitelných zdrojů energie. Spolek usiluje o to, aby široká veřejnost začala aktivně spolupracovat na decentralizaci energetiky, využití obnovitelných zdrojů energie a na konceptech a praktických řešeních, které budou vést k vyrovnaní sociálních rozdílů, posílení trvalé udržitelnosti a zodpovědnému chování celé společnosti při využívání energie.

Čl.

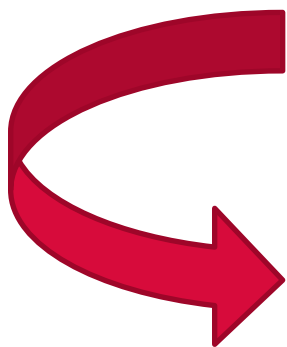
Účel a poslání spolku

- Spolek při naplnění svého poslání dbá zejména na:
  - naplňování společného zájmu všech svých členů, kterým je **zajištění financování a realizace výroben elektřiny z obnovitelných zdrojů** (dále jen „výrobný“), ze kterých budou členové spolku odebírat elektřinu;
  - správu kapitálové účasti svých členů v souvislosti s realizací výroben z obnovitelných zdrojů energie a její využití a v souvislosti s dalšími aktivitami spolku;
  - umožnění zapojení těch členů, kteří již v době vzniku jejich členství sami realizují výrobu elektřiny z obnovitelných zdrojů;
  - osvětu v oblasti decentralizace energetiky, tak aby široká veřejnost začala aktivně spolupracovat na decentralizaci energetiky, využití obnovitelných zdrojů energie a na konceptech a praktických řešeních, které budou vést k posílení trvalé udržitelnosti a zodpovědnému chování subjektů při využívání energie;
  - **navrhování a spolupůsobení při tvorbě legislativních a hospodářských opatření** ve vztahu k právní úpravě společenství pro obnovitelné zdroje, lokálních distribučních soustav a dalších oblastí komunitní energetiky.

či.

Účel a poslání spolku

- Výrobna bude financována z příspěvků jednotlivých členů, z bankovního úvěru, který spolek převezme za účelem realizace výroby, z tržeb za prodej nespotřebované elektřiny členy spolku obchodníkům s elektřinou, z emise investičních certifikátů a dluhopisů.
- V rámci společného účelu má spolek na zřeteli zejména zájmy svých členů na výrobě a spotřebě elektřiny z obnovitelných zdrojů.

hlavním účelem není vytvářet zisk, ale poskytování environmentálních, hospodářských nebo sociálních společenských přínosů svým členům nebo podílníkům nebo místním oblastem, kde provozuje svou činnost

Čl. Hlavní a vedlejší činnost

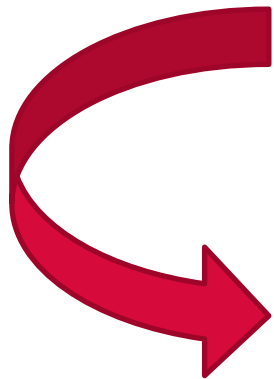
- Hlavní činností spolku je veřejně prospěšná činnost směřující k naplnění poslání spolku a k ochraně a uspokojení společných zájmů členů spolku.
- Hlavními činnostmi spolku jsou:
  - vytváření ekonomické základny pro plnění účelu spolku,
  - školení, osvěta a šíření konceptu komunitní energetiky,
  - odborná konzultační činnost v oblasti komunitní energetiky pro členy i externí subjekty,
  - příprava legislativních návrhů v oblasti komunitní energetiky,
  - zajištění dodávek elektřiny a tepla členům spolku využitím obnovitelných zdrojů energie, podpora elektromobility a akumulace energie, zřizování a provoz dobíjecích stanic pro členy spolku.
  - zajištění přípravy projektu výroby a všech administrativních povolení potřebných pro realizaci výroby,
  - správa kapitálové účasti členů spolku v souvislosti s realizací výroby,
  - **zajištění samotné realizace (výstavby) výroby.**

důraz na vlastní uvedení zdroje do provozu čl. 2 odst. 16 písm. a) RED II – pokud má jít o SOZE, pak musí vybudovat a vlastnit alespoň 1 vlastní výrobní zdroj (OZE)

Čl. Členství

- Členem spolku se může stát jenom ta fyzická či právnická osoba s trvalým pobytem nebo sídlem v lokalitě, která splňuje podmínky stanovené směrnicí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/2001 ze dne 11. prosince 2018, o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů (RED II), a českých předpisů, které tuto směrnici transponují, zejména energetického zákona a zákona o podporovaných zdrojích energie.

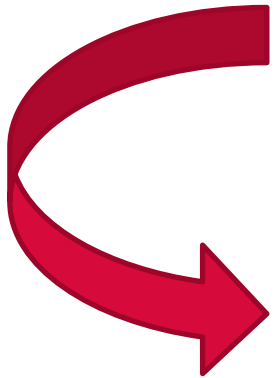

Nejobecnější podoba odkazující na to, aby byly splněny podmínky pro společenství pro obnovitelné zdroje. Podrobnosti k možnosti členství lze rozepsat ve zvláštním dokumentu, který se může zveřejnit např. na webových stránkách. V případě změny zákona, právního názoru MŽP či soudní judikatury nebude nutné při změně okruhu možných členů měnit stanovy.

Čl.

Valná hromada

- Usnesení, která se týkají majetku o hodnotě vyšší než [...] Kč, jsou přijímána dvoutřetinovou většinou hlasů přítomných členů.

Jelikož majetkem společenství budou výrobní elektrárny a další hodnotný majetek, je vhodné zajistit, aby pro nakládání s hodnotnějším majetkem podléhalo schválení větším počtem členů.

Čl.

Hospodaření a majetek spolku

- Spolek hospodaří s movitým a nemovitým majetkem.
- Zdroje majetku jsou zejména:
  - členské příspěvky
  - **zisk z prodeje elektřiny**
  - dary a příspěvky fyzických a právnických osob
  - výnosy z majetku
  - výnosy z podnikání
  - jiné relevantní příjmy (dobrovolnická činnost, pojistná plnění apod.)
- **Veškeré prostředky spolku musí být využívány k financování činnosti spolku a nesmějí být používány k obohacování fyzických ani právnických osob.** Výjimkou je řádná mzda či odměna vyplacená na základě platných smluv.
- Bližší podrobnosti upravující hospodaření s majetkem Spolku mohou být obsaženy ve vnitřních předpisech Spolku.

Bližší zásady hospodaření s majetkem spolku může upravit vnitřní předpis.

Čl. Zrušení spolku

- V případě zrušení pobočného spolku přechází likvidační zůstatek včetně výroben na hlavní spolek. Pokud hlavní spolek nebude mít zájem na provozu některých získaných výroben, může je nabídnout k odkoupení jinému svému pobočnému spolku se sídlem v kraji, v němž se nachází výrobná, nebo jinému subjektu.
- V případě zrušení hlavního spolku budou výrobný v jeho vlastnictví nabídnuty k odkoupení níže specifikovaným subjektům s obdobným účelem s podmínkou, že budou tyto výrobný sami nebo prostřednictvím jiné osoby provozovat k veřejně prospěšnému cíli minimálně následujících 5 let nebo do konce jejich životnosti, a to:
  1. spolku, energetickému společenství nebo společenství pro obnovitelné zdroje se sídlem v kraji, v němž se nachází nabízená výrobná,
  2. jakékoli obci v kraji, v němž se nachází nabízená výrobná, nebo
  3. kraji, v němž se nachází nabízená výrobná.
- Pokud se do 60 dnů od oslovení minimálně 5 subjektů z výše uvedeného seznamu nepodaří uzavřít smlouvu o převodu vlastnictví k některé z výroben, lze ji zpeněžit i jiným způsobem

Navržený způsob má za cíl, aby v případě konce činnosti společenství zůstala zachována výroba z obnovitelných zdrojů jinými komunitami. Je samozřejmě možné upravit jinak.

Frank Bold

Advokáti

Petr Prachař

Hlavní vedoucí advokát

petr.prachar@fbadvokati.cz

+420 777 534 840

www.fbadvokati.cz

